

XYLELLA FASTIDIOSA: IEDEREEN WAAKZAAM!

Dat we waakzaam moeten zijn voor *Xylella fastidiosa* is al langer geweten. *Xylella* wordt verspreid door een brede waaier aan zuigende insectensoorten, die het xyleem aanprikken om zich te voeden. Als planten door deze quarantaineziekte zijn aangetast, zijn de economische gevolgen niet te voorzien, omwille van de ingrijpende maatregelen die de overheid dient te nemen ten aanzien van de sector.

.....
Jana Roels, consulent boomkwekerij

Naar Europese regelgeving wordt bij een **uitbraak** van *Xylella* door de overheid een bufferzone van tien kilometer rond de bron afgebakend en deze moet minimaal vijf jaar moet worden gehandhaafd. Binnen die zone mogen geen waardplanten van *Xylella* verhandeld worden, **tenzij** de plantenziektekundige dienst aan de Europese Commissie een verklaring heeft bezorgd dat *Xylella* er niet aanwezig is. De Europese Commissie heeft lijsten van potentiële waardplanten gepubliceerd op haar website. Deze lijst is ook terug te vinden op www.avbs.be.

Als er dus een uitbraak plaatsvindt binnen een gebied waar heel wat boom- en plantentelers geconcentreerd zitten, zou de klap enorm zijn. Hierbij moeten we vermelden dat de wetgeving een onderscheid maakt tussen een **uitbraak** of **vondst** van *Xylella*. Bij een **vondst** gaat het over het aantreffen van *Xylella* in een recent geleverde handelspartij en dient enkel deze zending te worden vernietigd. Bij een **uitbraak** daarentegen, is de besmetting niet beperkt tot de geleverde partij(en). Het vinden van besmette insecten kan leiden tot de eerder genoemde maatregelen van de overheid.

350 plantensoorten

Xylella kan op maar liefst 350 plantensoorten schade aanrichten en dit aantal neemt nog steeds toe wat meteen de oorzaak is van heel wat bezorgdheden bij de Vlaamse boomkwekers. Daarbij dienen zowel handelaren als producenten alert te zijn. Voor alle waardplanten die werden teruggevonden binnen de EU is ondertussen een plantenpaspoort vereist wanneer wordt gehandeld binnen de professionele sector en indien zij worden verplaatst binnen de EU. Spijtig genoeg zijn er ook andere kanalen mogelijk langs waar *Xylella* ons kan bereiken. Recent is een voorval opgedoken in Duitsland. *Xylella* werd daar waargenomen in de tuin van een vakantieganger die een oleander mee naar huis had genomen van op reis. De plant werd meteen vernietigd samen met alle waardplanten binnen een straal van 100 meter. Er werd ook de eerder vermelde bufferzone ingesteld. Helmut Selders, voorzitter van de Bund Deutscher Baumschulen, laat weten van geluk te mogen spreken dat er geen boomkwekerijen gelegen zijn binnen die bufferzone, gezien het handelsverbod van vijf jaar.

Waar rekening mee houden als handelaar of kweker?

U blijft best op de hoogte van recente veranderingen via de website van het FAVV. Recent (5 augustus 2016) werd een nieuwe omzendbrief rondgestuurd die de laatste wijzigingen in fytosanitaire noodmaatregelen tegen *Xylella fastidiosa* oplijst. Deze kan geconsulteerd worden op de website van FAVV.

Verder is het aangeraden om inkomend plantgoed van de vernoemde waardplantenlijst, steeds te controleren op aanwezigheid van een plantenpaspoort. Als u twijfels heeft bij een inkomende partij, plaats deze planten dan in een aparte ruimte en neem contact op met de Provinciale Controle

▲ *Xylella fastidiosa* op olm

Eenheid (PCE) van het FAVV. Voor de adressen van de PCE's en andere informatie, kan u de website van het FAVV raadplegen: www.favv-afscab.be/meldingsplicht.

LTO Nederland bracht recent een informatiefolder uit waarin tevens enkele interessante tips worden gegeven over hoe er kan worden opgelet bij de bedrijfsvoering, deze kan hieronder worden geraadpleegd: <http://lto.nl/actueel/nieuws/10872208%2F-Houd-Nederland-Xylella-vrij>.

Communicatie naar particulier

FAVV benadrukt dat de opsporing van *Xylella* uitermate belangrijk is voor de bescherming van teelten, kwekerijen, openbaar groen en stedelijk landschap. Daarenboven doet FAVV beroep op de bevolking om op te letten in de tuin, openbaar groen of stedelijk landschap. In Nederland raad NWWA het af om planten mee te nemen van vakantie en al zeker niet uit de hak van Italië, de Franse mediterrane kust en Corsica, aangezien het binnen de EU verboden is om planten die besmet zijn met *Xylella* in bezit te hebben. Omdat het even duurt voordat de schade visueel waarneembaar is, kan men denken dat de meegenomen plant(en) ziektevrij is, maar niets is minder waar. In ons vakblad van 1 mei (nr. 8) werd reeds een fiche vanuit het PCS rond *Xylella fastidiosa* gepubliceerd, welke ook op de website van PCS kan worden geraadpleegd. FAVV meldt dat veel geïnfecteerde plantensoorten weinig of geen symptomen tonen en toch drager zijn van de bacterie. Het is ook zo dat de symptomen even kunnen uitblijven, maar dat vervolgens herfstverkleuring van de bladeren en verdorring van de bladrand waar te nemen zijn. Daaropvolgend treedt verschrompeling en verdroging op van bladeren, verdroging van takken, algemene groeivertraging en uiteindelijk het volledig afsterven van de plant. De geïnfecteerde plantensoorten zonder symptomen zijn volgens FAVV het meest verontrustend, daar ze overal onopgemerkt in de EU kunnen terechtkomen vanuit gebieden waar *Xylella* aanwezig is. ■